

АТС-ПА04

**ПРАВИЛА ЗА КОРИШЋЕЊЕ СИМБОЛА АКРЕДИТАЦИЈЕ,
ПОЗИВАЊЕ НА АКРЕДИТАЦИЈУ
И
ПОЗИВАЊЕ НА СТАТУС АТС-а КАО ПОТПИСНИКА
ЕА МЛА, ИЛАС МРА И IAF МЛА СПОРАЗУМА**

Овај документ је важећи и без потписа особа које су преиспитале и одобриле документ.

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

У овом документу су прописани политика, услови и правила за коришћење симбола акредитације и позивања на акредитацију у складу са Законом о акредитацији, Правилима акредитације Акредитационог тела Србије (у даљем тексту АТЦ) и захтевима одговарајућих српских, европских и међународних стандарда и упутстава Европске организације за акредитацију (ЕА) и међународних организација за акредитацију (Међународна организација за акредитацију лабораторија, ИЛАС, и Међународни форум за акредитацију, ИАФ). Такође су прописани услови и начин коришћења знакова међународних организација за акредитацију и позивање на статус АТЦ-а као потписника споразума о међусобном признавању еквивалентности система акредитације.

Овај документ су у обавези да примењују сва тела за оцењивање усаглашености (у даљем тексту ТОУ) која су акредитована од стране АТЦ-а, односно лабораторије за испитивање и еталонирање, медицинске лабораторије, провајдери за испитивање оспособљености, сертификациона и контролна тела.

Симбол акредитације се доставља акредитованом ТОУ заједно са Сертификатом о акредитацији, након доделе акредитације, а знак ИЛАС МРА се доставља на захтев ТОУ. Знак ИАФ МЛА се доставља акредитованом сертификационом телу, након што потпише са АТЦ-ом Уговор коришћењу ИАФ МЛА знака.

2. РЕФЕРЕНТНА ДОКУМЕНТА, ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

- Закон о акредитацији („Сл. гласник РС“, бр. 73/2010);
- SRPS ISO/IEC 17011:2018 - Оцењивање усаглашености - Општи захтеви за акредитациона тела која акредитују тела за оцењивање усаглашености;
- EA-3/01 M: 2012, EA Conditions for the use of accreditation symbols, text reference to accreditation and referenceto EA MLA signatory status;
- ILAC-P8:12/2012, ILAC Mutual Recognition Arrangement – Supplementary Requirements and Guidelines for the use of Accreditation Symbols and for Claims of Accreditation Status by Accredited Laboratories and Inspection Bodies;
- ILAC-R7:2015, Rules for the Use of the ILAC MRA Mark;
- IAF ML 2:2016, General principles on the use of the IAF MLA mark;
- АТЦ-ПА01, Правила акредитације.

За потребе ових Правила користе се термини и дефиниције дати у наведеним референтним документима, као и следећи термини и скраћенице:

Исправа о усаглашености: извештај о испитивању, уверење (сертификат) о еталонирању, извештај о испитивању оспособљености, сертификат, извештај/сертификат о контролисању, који издаје акредитовано ТОУ за активности из додељеног обима акредитације.

Комбиновани знакови: ИЛАС МРА или ИАФ МЛА знакови у комбинацији са знаком (логотипом) потписника ИЛАС МРА/ИАФ МЛА споразума, односно у комбинацији са симболом акредитације акредитованог тела за оцењивање усаглашености.

ЕА МЛА: Мултилатерални споразум о међусобном признавању еквивалентности система акредитације у оквиру ЕА (лабораторије, контролна и сертификациона тела, тела за испитивање оспособљености - ПТ провајдери и верификатори)

ИЛАС МРА: Споразум о међусобном признавању еквивалентности система акредитације у оквиру ИЛАС-а (лабораторије, контролна тела, ПТ провајдери и произвођачи референтних материјала)

IAF MLA: Споразум о међусобном признавању еквивалентности система акредитације у оквиру IAF-а (сертификациона и тела за верификацију)

3. МЕЂУНАРОДНО ПРИЗНАЊЕ АТС-А

3.1 ЕА МЛА споразум

АТС је потписник ЕА МЛА споразума од 24. маја 2012. године за следеће врсте акредитације:

- лабораторије за испитивање,
- медицинске лабораторије,
- лабораторије за еталонирање,
- контролна тела и
- сертификациона тела за сертификацију производа.

АТС је такође, од 27. маја 2014. године потписник ЕА МЛА споразума и за области сертификације система менаџмента и сертификације особа.

3.2 ИЛАС МРА споразум

На основу потписаног ЕА МЛА споразума АТС је 24. маја 2012. године потписао ИЛАС МРА споразум за области испитивања укључујући медицинске лабораторије, и еталонирања, а 25. октобра 2012. године је потписан и ИЛАС МРА споразум за област контролисања.

3.3 ИАФ МЛА споразум

АТС је 25. октобра 2012. године потписао ИАФ МЛА споразум за област сертификације производа подобласт “-“, односно 6. октобра 2014. године ИАФ МЛА споразум за област сертификације система менаџмента (Sub-scores: Level 4: Nil, Level 5: ISO 9001, ISO 14001), док је од 20. октобра 2016. године потписник ИАФ МЛА споразума за област сертификације особа подобласт “-“.

Од 5. априла 2018. године област ИАФ МЛА споразума је проширена на за област сертификације система менаџмента за следеће под-области (Sub-scores: Level 4: ISO/TS 22003, ISO/IEC 27006, Level 5: ISO 22000, ISO/IEC 27001, ISO 13485).

4. СИМБОЛ АКРЕДИТАЦИЈЕ И ИЛАС МРА И ИАФ МЛА ЗНАКОВИ

4.1 Опште

4.1.1 Симбол акредитације

Симбол акредитације је регистрован симбол, власништво АТС-а, за чије коришћење АТС даје право акредитованим ТОУ да означе свој статус акредитације. Симбол акредитације је установљен за сваку врсту акредитације посебно, а његова форма, облик и садржај су дефинисани у тачки 4.2.

4.1.2 ИЛАС МРА и ИАФ МЛА знакови

У циљу промоције ИЛАС МРА споразума, АТС на основу уговора о коришћењу ИЛАС МРА знака потписаног са ИЛАС-ом (*ILAC R7-F1 Agreement for the use of the ILAC MRA mark*), користи ИЛАС МРА знак у комбинацији са својим знаком (логотипом) да означи свој статус потписника Споразума о међусобном признавању еквивалентности система акредитације у оквиру ИЛАС-а. На основу потписаног уговора о коришћењу ИЛАС МРА знака АТС даје и право акредитованим лабораторијама и акредитованим контролним телима да користе ИЛАС МРА знак у

комбинацији са симболом акредитације (комбиновани ИЛАС МРА знак), чиме се признаје да се њихове акредитоване активности налазе у оквиру ИЛАС МРА споразума.

У циљу промоције ИАФ МЛА споразума, АТС на основу уговора о лиценци потписаног са ИАФ-ом, користи ИАФ МЛА знак у комбинацији са својим знаком (логотипом) да означи свој статус потписника Споразума о међусобном признавању еквивалентности система акредитације у оквиру ИАФ-а. На основу потписаног уговора о коришћењу ИАФ МЛА знака АТС даје право акредитованим сертификационим телима, да користе знак ИАФ МЛА у комбинацији са симболом акредитације (комбиновани ИАФ МЛА знак), чиме се признаје да се њихове акредитоване активности налазе у оквиру ИАФ МЛА споразума.

ИЛАС МРА и ИАФ МЛА знакови се могу користити од стране ТОУ само као комбиновани знакови. Акредитовано ТОУ, које жели да користи комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знак, употребљава их уместо симбола акредитације.

Права на коришћење комбинованог ИЛАС МРА знака од стране акредитованог ТОУ, као и обавезе које из тог права проистичу, дефинисана су овим Правилима¹, док се права на коришћење комбинованог ИАФ МЛА знака од стране акредитованог ТОУ, као и обавезе које из тог права проистичу, уређују посебним уговором који АТС потписује са ТОУ након доделе акредитације. ТОУ започиње употребу поменутог знака/знакова тек након писаног одобрења добијеног од АТС-а.

4.2 Форма, облик, садржина, величина, боја и правила репродукције

Симболи акредитације и комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакови се морају користити у одговарајућој форми, садржини, величини и боји; како је објашњено у овом пододељку.

Форма, облик и садржина симбола акредитације и комбинованих ИЛАС МРА и ИАФ МЛА знакова за поједине врсте акредитације (примери) дати су у Прилогу 1 овог документа и морају бити онакви како их је акредитовано ТОУ добило од стране АТС-а у електронској форми.

Сваки симбол акредитације у свом саставу, поред графичког симбола (знака - логотипа АТС-а), има текст који се састоји од акредитационог броја акредитованог ТОУ (број под којим је акредитовано ТОУ уписано у Регистар акредитованих ТОУ) и назива врсте акредитације, односно стандарда према којем је ТОУ акредитовано.

Ако се симбол акредитације репродукује на документу стандардног формата не већем од А4, не сме бити мањи од 20 mm и већи од 30 mm по висини, а по ширини такав да се не ремети његов облик.

ТОУ користи симбол акредитације у комбинацији са ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знаковима на начин да су они у непосредној близини један поред другог или један испод другог. При томе треба да су им одржане приближно исте величине, односно висина симбола акредитације може да буде за 5% већа или мања од висине знака ИЛАС МРА, а ИАФ МЛА знак се не може репродуковати у величини мањој од 20 mm ширине за штампане медије и 75 пиксела за дигиталне медије.

Ако постоји потреба за репродукцијом симбола акредитације у већој величини онда се при репродукцији мора очувати њихов облик у односу на оригиналну верзију добијену од АТС-а (пропорционално повећање висине и ширине), читљивост и јасноћа.

Симболи акредитације могу се репродуковати у црно-белој или колор варијанти. Акредитована ТОУ репродукују симбол акредитације из тонова са бојама:

о плава: Pantone 299 C,

¹ Потписани уговори са ТОУ за коришћење комбинованог ИЛАС МРА знака престали су да важе 23.06.2015. године, потписивањем ИЛАС R7-F1 Agreement for the use of the ИЛАС МРА mark.

- о **црна:** 100% Black,
  - о **црвена:** Pantone 185 C,
- или из колора са бојама:
- о **плава:** C = 95%, M = 25%, Y = 0%, K = 0%,
  - о **црна:** 100% Black,
  - о **црвена:** C = 0%, M = 95%, Y = 80%, K = 0%,
  - о **сива (у црно-белој верзији):** 60% Black.

Симболи акредитације су доступни на српском (на ћирилици) и на енглеском језику и испоручују ТОУ у електронском формату (.jpg).

ИЛАС МРА и ИАФ МЛА знакови, као и одговарајући комбиновани знакови, се могу репродуковати у варијантама и тоновима дефинисаним у документима: ИЛАС-R7, Rules for the Use of the ИЛАС МРА Mark, односно ИАФ МЛ 2, General principles on the use of the ИАФ МЛА mark, односно дефинисана су овим Правилима, као и посебним уговором који АТЦ потписује на захтев ТОУ након доделе акредитације (Уговор о коришћењу ИАФ МЛА знака између лиценцираног потписника ИАФ МЛА споразума (АТЦ) и акредитованог тела за оцењивање усаглашености (ТОУ)).

5. ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА СИМБОЛА АКРЕДИТАЦИЈЕ, КОМБИНОВАНИХ ЗНАКОВА, ПОЗИВАЊЕ НА АКРЕДИТАЦИЈУ И СТАТУС АТЦ-а КАО ПОТПИСНИКА ЕА МЛА СПОРАЗУМА

5.1 Правила коришћења симбола акредитације и комбинованих знакова од стране акредитованих ТОУ

Симболе акредитације или комбиноване ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакове могу користити ТОУ која:

- су акредитована од стране АТЦ-а и
- поштују релевантна правила утврђена од стране АТЦ-а,

у саставу исправа о усаглашености (видети тачку 5.6) и других докумената и медија за промоцију (видети тачку 5.7), које издају/користе под акредитацијом, као и на другим местима у складу са овим Правилима када се односе на акредитоване активности оцењивања усаглашености које се налазе у оквиру потписаних мултилатералних споразума о признавању акредитације које је АТЦ потписао.

Коришћење симбола акредитације или комбинованих ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакова у електронској и штампаној форми је дозвољено под следећим условима:

- да се приликом умножавања докумената на којима су истакнути, симболи или знакови читко и јасно виде;
- да се не врше промене дизајна оригиналних верзија.

Акредитовано ТОУ има право да користи симбол акредитације, комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знак, може се позивати на акредитацију, добијену од стране АТЦ-а, и/или на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА споразума заједно са својим знаком (логотипом), само под условом да тиме не доводи у заблуду своје клијенте или јавност о томе ко је ималац акредитације и за које активности је акредитовано, односно да не угрожава репутацију АТЦ-а и признавање еквивалентности система акредитације у оквиру ЕА МЛА, ИЛАС МРА или ИАФ МЛА споразума и одговорно је за правилно коришћење симбола акредитације, позивање на акредитацију, односно коришћење наведених знакова. Акредитовано ТОУ има право

коришћења симбола акредитације или комбинованих ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакова само под називом правног лица које је носилац акредитације.

У том смислу и због тога, акредитовано ТОУ мора да у оквиру свог система менаџмента има уређено поступање са обавезама преузетим из ових Правила и из потписаног уговора о коришћењу комбинованог ИАФ МЛА знака, а које се односе на његов рад, као и поступање његових клијената, укључујући и праћење поштовања ових Правила и предузимање потребних мера ради исправке или спречавања неправилне примене ових Правила.

Акредитовано ТОУ може започети са коришћењем поменутих симбола и знакова након што добије писано одобрење од стране АТЦ-а, о начину истицања симбола акредитације или комбинованих ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакова у исправама о усаглашености, као и другим документима.

У случају коришћења више симбола акредитације или комбинованих ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакова они морају бити распоређени хоризонтално један поред другог или вертикално један испод другог.

Из садржине исправа о усаглашености акредитованог ТОУ, као и из других докумената и медија акредитованог ТОУ, у чијем саставу је симбол акредитације или комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знак или у којима се позива на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума, не сме произилазити да АТЦ/ИЛАС сноси одговорност за тачност резултата испитивања, еталонирања, контролисања, вредновање перформанси учесника у програму испитивања оспособљености, нити да је АТЦ/ИАФ потврдио усаглашеност производа, процеса, система менаџмента или особа, нити сме произилазити да АТЦ одобрава еталонирано мерило, испитани или контролисани предмет/производ или да се наводи на помисао да је сертификовани производ/систем менаџмента/особа одобрен од стране АТЦ-а.

При пружању услуга, које обухватају активности које нису акредитоване, акредитовано ТОУ не сме изјављивати нити предузимати такве радње, да се подразумева или наводи на помисао; да се такве активности обављају под акредитацијом.

Акредитовано ТОУ, које поседује акредитацију само за део својих активности, може користити симбол акредитације или комбиноване ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакове под условом да је при томе јасно и разумљиво на који део активности се акредитација односи.

Када акредитовано ТОУ обавља послове на више локација, од којих најмање једна није обухваћена Обимом акредитације, ТОУ може да користи симбол акредитације и да се позива на акредитацију и статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА споразума, само за рад обављен на локацији/локацијама које су наведене у Обиму акредитације. Уколико ТОУ издаје заједнички документ, који се односи на све локације, поред или испод симбола акредитације или комбинованих ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакова мора да наведе текст: „Списак акредитованих локација и Обим акредитације се може добити на захтев“ или „Списак акредитованих локација и Обим акредитације су доступни на интернет порталу www.ats.rs“ односно „List of accredited sites and scopes available on request“ или “List of accredited sites and scopes available on www.ats.rs”.

Акредитована ТОУ не могу користити логотипе међународних организација ЕА, ИЛАС и ИАФ.

Акредитовани провајдери за испитивање оспособљености не могу користити комбиновани ИЛАС МРА знак нити се позивати на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА споразума.

5.2 Текстурално позивање на акредитацију

Услови, које мора да испуни акредитовано ТОУ да би се текстуално позивало на акредитацију додељену од стране АТЦ-а, су исти као и услови за коришћење симбола акредитације који су дефинисани у првом ставу тачке 5.1.

Акредитовано ТОУ може да се, уместо коришћења симбола акредитације, позива на акредитацију навођењем текста: „<Име ТОУ> акредитован од стране АТЦ-а <акредитациони број> за послове <испитивања/еталонирања/контролисања/сертификације (производа/система менаџмента/особа/ испитивања оспособљености)>” односно „<САВ> accredited by ATS <accreditation number> for activity <testing/calibration/inspection/certification (products/management system/persons) / proficiency testing> или „<Име ТОУ> акредитован од стране АТЦ-а <акредитациони број>, према стандарду <ознака стандарда>, за послове <испитивања/еталонирања/контролисања/сертификације (производа/система менаџмента /особа/ испитивања оспособљености)>” односно „<САВ> accredited by ATS <accreditation number>, for standard <standard reference>, for activity <testing/ calibration/ inspection/ certification (products/management system/persons)/ proficiency testing >.

5.3 Позивање акредитованих ТОУ на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и ИАФ МЛА споразума

Услови, које мора да испуни акредитовано ТОУ да би се позивало на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и ИАФ МЛА споразума, су исти као и услови за коришћење симбола акредитације, који су дефинисани у првом ставу тачке 5.1.

У складу са политиком АТЦ-а за промоцију ЕА МЛА, ИЛАС МРА и ИАФ МЛА споразума, позивање на статус потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА или ИАФ МЛА споразума од стране акредитованих ТОУ у **исправама о усаглашености**, које издају за активности које се налазе у оквиру потписаних споразума, по правилима дефинисаним у овом документу, се врши на један од следећих начина:

1. Уколико акредитована ТОУ користе симбол акредитације навођењем текста „АТЦ је потписник ЕА МЛА споразума“ или „АТЦ је потписник ЕА МЛА и ИЛАС МРА споразума“ односно „ЕА МЛА Signatory“ односно „ЕА МЛА and ИЛАС МРА Signatory“, испод или поред симбола акредитације, на извештајима о испитивању/контролисању или сертификатима о контролисању, издатим од стране акредитованих лабораторија или акредитованих контролних тела односно „АТЦ је потписник ЕА МЛА споразума“ или „АТЦ је потписник ЕА МЛА и ИАФ МЛА споразума“ односно „ЕА МЛА Signatory“ односно „ЕА МЛА and ИАФ МЛА Signatory“ на сертификатима, издатим од стране акредитованих сертификационих тела за сертификацију производа и сертификацију особа. На сертификатима, издатим од стране акредитованих сертификационих тела за сертификацију система менаџмента навођењем текста „АТЦ је потписник ЕА МЛА споразума“ односно „ЕА МЛА Signatory“ (за било који систем менаџмента који се налази у важећем Обиму акредитације) или „АТЦ је потписник ЕА МЛА и ИАФ МЛА споразума“ односно „ЕА МЛА and ИАФ МЛА Signatory“ када се сертификат односи на сертификацију система менаџмента квалитетом или сертификацију система менаџмента заштитом животне средине или сертификацију система менаџмента безбедношћу информација или сертификацију система менаџмента безбедношћу хране или сертификацију система менаџмента за медицинска средства;
2. Уколико акредитована ТОУ користе комбиновани ИЛАС МРА знак уместо симбола акредитације навођењем текстуалног позивања на статус потписника ЕА МЛА споразума од стране АТЦ-а, на извештајима о испитивању/контролисању или сертификатима о контролисању на следећи начин: „АТЦ је потписник ЕА МЛА споразума“ односно „ЕА МЛА Signatory“. Уколико користе комбиновани ИАФ МЛА знак уместо симбола акредитације навођењем текстуалног позивања на статус потписника ЕА МЛА споразума од стране АТЦ-а, на сертификатима система менаџмента на следећи начин: „АТЦ је потписник ЕА МЛА споразума“, односно „ЕА МЛА Signatory“ када се сертификат односи на сертификацију система менаџмента квалитетом и менаџмента заштитом животне

средине и менаџмента безбедношћу информација и менаџмента безбедношћу хране и менаџмента за медицинска средства;

- Уколико акредитована ТОУ користе текстуално позивање на акредитацију, добијену од стране АТЦ-а, уместо симбола акредитације навођењем комбинованог текстуалног позивања на акредитацију и статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума, на извештајима о испитивању/контролисању или сертификатима о контролисању, издатим од стране акредитованих лабораторија или акредитованих контролних тела, или сертификатима, издатим од стране акредитованих сертификационих тела за сертификацију производа, сертификационих тела за сертификацију особа и сертификационих тела за сертификацију система менаџмента на следећи начин: „<име ТОУ> је акредитован од стране АТЦ-а, <акредитациони број>, према стандарду <ознака стандарда> за послове <испитивања/еталонирања/контролисања/сертификације производа/ сертификације особа/ сертификације система менаџмента>, за које је АТЦ потписао < ЕА МЛА и ИЛАС МРА споразуме/ ЕА МЛА и ИАФ МЛА споразуме^{**}>“, односно „<CAB> accredited by ATS, <accreditation number>, for standard <standard reference> for activity <testing/ calibration/ inspection/certification of products/certification of persons/certification of management systems >, covered by < ЕА МЛА and ИЛАС МРА / ЕА МЛА and ИАФ МЛА>“.

^{**}) сертификациона тела која сертифицију системе менаџмента део реченице “ЕА МЛА и ИАФ МЛА споразуме” користе само ако се сертификати односе на следеће врсте сертификација система менаџмента: сертификацију система менаџмента квалитетом према стандарду ISO 9001, односно SRPS ISO 9001; сертификацију система менаџмента заштитом животне средине према стандарду ISO 14001, односно SRPS ISO 14001; сертификацију система менаџмента безбедношћу информација према стандарду ISO/IEC 27001 односно SRPS ISO/IEC 27001; сертификацију система менаџмента безбедношћу хране према ISO 22000, односно SRPS ISO 22000; сертификацију система менаџмента за медицинска средства према ISO 13485 односно SRPS EN ISO 13485.

5.4 Обавезе ТОУ у случају суспензије или укидања акредитације

Акредитовано ТОУ, коме је суспендована акредитација делимично или у целини, мора одмах да престане да издаје исправе о усаглашености (укључујући и налепнице које издају лабораторије за еталонирање или контролна тела) које садрже симбол акредитације или комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знак или било какво позивање на акредитацију или на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума, као и да престане да истиче симбол акредитације или комбиноване знакове и да се позива на акредитацију или на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА споразума на било ком документу, који се односи на активности за које је акредитација суспендована, као и на веб страници.

Након престанка важења акредитације, истеком или повлачењем акредитације, ТОУ мора одмах да престане са изношењем било каквих тврдњи да је оно и даље акредитовано или да дистрибуира било какав документ који би садржао симбол акредитације или комбиноване знакове или текстуално позивање на акредитацију и/или статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума, што подразумева и уклањање истих са веб странице. Уколико клијенти акредитованог ТОУ (сертификационих тела за сертификацију система менаџмента и производа) користе симбол акредитације у комбинацији са знаком сертификације, у случају престанка важења акредитације морају одмах престати са коришћењем симбола акредитације или позивања на акредитацију на свим документима и медијима за промоцију (укључујући и веб страницу) који се односе на активности које спадају под акредитацију која је истекла или под повучену акредитацију, као и на производима, њиховој амбалажи, односно паковању.

Након престанка важења акредитације повлачењем акредитације, ТОУ мора одмах да АТС-у врати додељени Сертификат о акредитацији и Обим акредитације и обавезе се писаном изјавом да ће предузети све мере да не користи даље симбол акредитације или комбиноване знакове или да се текстуално више не позива на акредитацију нити на статус АТС-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума.

У случају раскида уговора о коришћењу ИАФ МЛА знака између АТС-а и ИАФ-а, као и у случају прекида уговора о акредитацији између АТС-а и ТОУ, иста су у обавези да поштују одговарајуће услове из другог става ове тачке који се односе на примену комбинованих знакова и наставе са употребом само симбола акредитације или текстуалног позивања на акредитацију, о чему ће бити обавештени.

У случају промена у статусу АТС-а као потписника ЕА МЛА споразума, акредитована ТОУ, која користе текстуално позивање на статус АТС-а у односу на поменути споразум, биће обавештена о последицама промене статуса на дотадашњи начин коришћења позивања на статус са одговарајућим упутствима. На основу резолуције Генералне скупштине ЕА (ЕА Resolution 2016 (37) 35) извештаји и сертификати које издају акредитована ТОУ издати пре губитка статуса потписника споразума сматраће се да су издати у оквиру ЕА МЛА споразума, док ће сертификати издати од стране сертификационих тела, пре губитка статуса, бити у оквиру ЕА МЛА споразума још 6 месеци након губитка статуса. Извештаји и сертификати издати након губитка статуса потписника споразума неће се сматрати да су издати у оквиру ЕА МЛА споразума.

У случају да АТС изгуби статус потписника ЕА МЛА споразума за одређену врсту акредитације, обавестиће сва своја акредитована ТОУ за ту врсту акредитације, о променама у вези позивања на статус АТС-а као потписника споразума и покривености издатих извештаја и сертификата у оквиру споразума, као што је то наведено у претходном пасусу.

5.5 Право коришћења од стране клијената акредитованих ТОУ

Акредитована ТОУ не могу дати право коришћења својим клијентима – корисницима услуга следећих форми у комбинацији са својим знаком (логотипом): симбола акредитације, комбинованих знакова, позивања на акредитацију код АТС-а и на статус АТС-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума.

Акредитована сертификациона тела за сертификацију система менаџмента могу организацији, коју су сертифицивали, дати право на истицање симбола акредитације или позивање на акредитацију искључиво у комбинацији са знаком сертификације и то само за акредитоване сертифициване активности. Акредитована сертификациона тела за сертификацију производа могу организацији, чији су производ сертифицивали, дати право на истицање симбола акредитације или позивање на акредитацију на сертифициваним производима, њиховој амбалажи, односно паковању, искључиво у комбинацији са знаком сертификације (видети тачку 5.8).

5.6 Исправе о усаглашености

Исправе о усаглашености, које издаје акредитовано ТОУ под акредитацијом АТС-а за активности из обима акредитације, по правилу, треба да садрже истакнут симбол акредитације или друге дозвољене форме (комбиноване знакове или текстуално позивање на акредитацију или текстуално позивање на статус АТС-а као потписника ЕА МЛА споразума, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума).

Уколико акредитована лабораторија, акредитовано контролно тело или акредитовано сертификационо тело за сертификацију производа/особа изда исправу о усаглашености без истакнутог симбола акредитације или без позивања на акредитацију, у том случају се не подразумева усаглашеност са захтевима релевантних стандарда ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17020,

EN ISO 15189, EN ISO/IEC 17065, ISO/IEC 17024, нити са одредбама релевантних ЕА МЛА, ИЛАС МРА или ИАФ МЛА споразума.

У складу са Резолуцијом Генералне скупштине ИАФ-а (IAF Resolution 2015-14) акредитована сертификациона тела за сертификацију система менаџмента (када су стекла право да користе симбол акредитације и/или комбиноване знакове или текстуално позивање на акредитацију, у зависности од тога шта је примењиво), за послове и области за које су акредитовани, а који су наведени у додељеном Обиму акредитације, не могу издавати исправе о усаглашености без истакнутог симбола акредитације/позивања на акредитацију/ИАФ МЛА знака (у зависности шта је примењиво).

На основу Резолуције Генералне скупштине ИАФ-а (IAF Resolution 2016-17) сматраће се да су документа сертификације система менаџмента издата под акредитацијом односно да су сертификације акредитоване, уколико се на њима налази симбол акредитације и/или комбиновани знак (ако је примењиво) или је наведено текстуално позивање на акредитацију.

Такође, на основу Резолуције Генералне скупштине ИАФ-а (IAF Resolution 2017-19) акредитована сертификациона тела за сертификацију особа су у обавези да издају акредитоване сертификате за сертификацију особа за области за које су акредитовани, односно да на њима користе симбол акредитације и/или комбиновани знак (ако је примењиво) или је наведено текстуално позивање на акредитацију.

Исто правило важи и у области сертификације производа а све на основу Резолуције Генералне скупштине ИАФ-а (IAF Resolution 2018-16) према којој су акредитована сертификациона тела за сертификацију производа у обавези да издају акредитоване сертификате за сертификацију производа за обим за који су акредитована, односно да на њима користе симбол акредитације и/или комбиновани знак (ако је примењиво) или је наведено текстуално позивање на акредитацију.

Напомена: Уколико постоји изузеће од претходног става, сертификационо тело мора оправдати изузеће АТЦ-у и уколико то буде прихваћено од стране АТЦ-а предметна сертификација ће се сматрати да је под акредитацијом.

Симбол акредитације, комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакови, позивање на акредитацију или позивање на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума, не смеју бити садржани у исправама о усаглашености које не садрже резултате акредитованих активности, односно уколико исправа о усаглашености садржи само резултате неакредитованих активности.

Акредитоване лабораторије и контролна тела могу укључити у своје исправе о усаглашености резултате подугворених испитивања и/или контролисања, с тим што су дужне да о тој намери обавесте своје клијенте и добију одобрење од њих, где је то одговарајуће, и преузму пуну одговорност за све подугворене активности. Такође, треба да имају одобрење од подугворених лабораторија/контролних тела да могу начинити препис резултата из њихових издатих исправа. Ако су подугворена лабораторија/контролно тело акредитовани, резултати су приказани у складу са првим ставом ове тачке. Уколико је подугворена лабораторија/контролно тело акредитовано од стране другог акредитационог тела, њихови резултати могу бити укључени у исправе о усаглашености акредитованог подуговарача уколико је то акредитационо тело потписник ЕА МЛА/ИЛАС МРА споразума и на исправи о усаглашености, коју издаје акредитовани подуговарач, не може стајати симбол акредитације подугворене акредитоване лабораторије, односно контролног тела.

Да би резултати неакредитованих активности могли да буду укључени у исправе о усаглашености које садрже резултате акредитованих активности и у којима су истакнути симбол акредитације, комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакови, позивање на акредитацију или позивање на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ

МЛА споразума, акредитовани и неакредитовани резултати се морају јасно разликовати. То подразумева да неакредитовани резултати морају бити означени на пример са „*“, а у фусноти мора стајати текст „<лабораторија/контролно тело/сертификационо тело/ провајдери за испитивање оспособљености> није акредитована(о) за <испитивања/еталонирања/контролисања/сертификацију/ испитивање оспособљености > означена(у) са *“, односно „<This laboratory/This inspection body/This certification body/This PT provider> is not accredited for <tests/calibrations/inspections/certification/proficiency testing> marked with *“.

Уколико исправа о усаглашености садржи само резултате неакредитованих активности, није дозвољено истицати симбол акредитације, комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знак, као и позивање на акредитацију нити позивање на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума.

Уколико је акредитовано ТОО истовремено и сертифициковано (као део веће организације или самостално), знак сертификације не сме бити истакнут на исправама о усаглашености које оно издаје под акредитацијом.

Акредитовано ТОО је у обавези да достави АТЦ-у обрасце свих исправа о усаглашености и других докумената, које издаје под акредитацијом и на којима жели да истакне симбол акредитације, укључујући и његову комбинацију са ИЛАС МРА или ИАФ МЛА знаком, или у којима се позива на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума ради одобрења за њихово коришћење.

5.6.1 Исправе о усаглашености – акредитоване лабораторије за испитивање/ еталонирање/ медицинске лабораторије

Уколико акредитована лабораторија издаје извештаје о испитивању или уверења (сертификате) о еталонирању са симболом акредитације или комбинованим ИЛАС МРА знаком или у којима се позива на акредитацију или статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА и ИЛАС МРА споразума, а који садрже мишљења и тумачења, они се морају заснивати на резултатима добијеним испитивањем/еталонирањем методама из Обима акредитације и мора их дати особа која је овлашћена за исказивање мишљења и тумачења.

Уколико су мишљења и тумачења резултата испитивања/еталонирања изван обима акредитације, тада морају бити јасно и недвосмислено означени у извештајима о испитивању или уверењима (сертификатима) о еталонирању са симболом акредитације, комбинованим ИЛАС МРА знаком или у којима се позива на акредитацију или статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА и ИЛАС МРА споразума, навођењем текста: „Мишљење/тумачење дато у овом извештају је изван обима акредитације лабораторије» односно „The opinions/interpretations expressed in this report are outside the scope of accreditation“.

Акредитоване лабораторије за еталонирање могу да означе еталонирану опрему – мерила налепницама које на себи имају истакнут симбол акредитације. Поред симбола акредитације који у себи садржи акредитациони број акредитоване лабораторије, налепнице морају да садрже и идентификациону ознаку мерила које је еталонирано, датум еталонирања и позив на број уверења (сертификата) о еталонирању. Налепнице са истакнутим симболом акредитације се могу користити само за означавање опреме, која је еталонирана од стране акредитоване лабораторије за еталонирање коришћењем методе еталонирања из њеног обима акредитације, и не смеју стварати утисак да је мерило еталонирано од стране АТЦ-а.

Уколико акредитована лабораторија жели да нагласи да спроводи систем менаџмента квалитетом, онда у извештајима о испитивању/уверењима (сертификатима) о еталонирању, односно другим документима или медијима за промоцију, може да истакне следећи текст: „<Назив лабораторије> је акредитована према међународно признатом стандарду <ISO/IEC 17025/ EN ISO 15189>. Акредитација показује техничку компетентност за утврђени обим

акредитације и функционисање система менаџмента у лабораторији (видети <Заједничко саопштење ISO-ILAC-IAF-а из априла 2017. године /Заједничко саопштење ISO-ILAC-IAF-а из јануара 2015. године >).“; односно „This laboratory is accredited in accordance with the Recognized International Standard <ISO/IEC 17025/ISO 15189>. This accreditation demonstrates technical competence for a defined scope and the operation of a laboratory quality management system (refer to joint ISO-ILAC-IAF Communiqué dated April 2017/ joint ISO-ILAC-IAF Communiqué dated January 2015).”.

Наведено Заједничко саопштење ISO-ILAC-IAF-а лабораторија треба да обезбеди свом клијенту на захтев или да омогући линк на својој веб страници до истог.

5.6.2 Исправе о усаглашености – акредитована контролна тела

Акредитована контролна тела могу да означе контролисане производе налепницама које на себи имају истакнут симбол акредитације. Поред симбола акредитације који у себи садржи акредитациони број акредитованог контролног тела, налепнице морају имати идентификациону ознаку производа који је контролисан, датум контролисања и позив на број извештаја о контролисању. Налепнице са истакнутим симболом акредитације се могу користити само за означавање производа који су контролисани од стране акредитованог контролног тела коришћењем методе/поступка контролисања из његовог Обима акредитације и не смеју стварати утисак да је производ одобрен од стране АТЦ-а.

Уколико контролно тело жели да нагласи да спроводи систем менаџмента квалитетом, онда у извештајима о контролисању, односно другим документима или медијима за промоцију, може да истакне следећи текст: „<Назив тела> је акредитована према међународно признатом стандарду ISO/IEC 17020. Акредитација показује техничку компетентност за утврђени обим акредитације и функционисање система менаџмента устпостављеног од стране тела (видети Заједничко саопштење ISO-ILAC-IAF-а из 2013. године).“, односно „This inspection body is accredited in accordance with the Recognized International Standard ISO/IEC 17020. This accreditation demonstrates technical competence for a defined scope and the operation of a inspection body quality management system (refer to joint ISO-ILAC-IAF Communiqué dated 2013)”.

Наведено Заједничко саопштење ISO-ILAC-IAF-а контролно тело треба да обезбеди свом клијенту на захтев или да омогући линк на својој веб страници до истог.

5.6.3 Исправе о усаглашености – акредитована сертификациона тела

Комбиновани IAF MLA знак акредитована сертификациона тела, која имају потписане уговоре о лиценци за њихово коришћење, могу истицати само на сертификатима са предметом сертификације из подобласти IAF MLA споразума (нивои 4 и 5 у складу са IAF PR4, Structure of the IAF MLA and List of IAF Endorsed Normative Documents). Споразуми ЕА МЛА и ИАФ МЛА доступни су на сајту АТЦ-а (www.ats.rs).

Акредитовано сертификационо тело може истицати комбиновани IAF MLA знак на сертификатима о сертификацији система менаџмента квалитетом према стандарду ISO 9001, односно SRPS ISO 9001, на сертификатима о сертификацији система управљањем заштитом животне средине према стандарду ISO 14001, односно SRPS ISO14001, на сертификатима о сертификацији система менаџмента безбедношћу информација према стандарду ISO/IEC 27001 односно SRPS ISO/IEC 27001, на сертификатима о сертификацији система менаџмента безбедношћу хране према ISO 22000, односно SRPS ISO 22000 и на сертификатима о сертификацији система менаџмента за медицинска средства према ISO 13485 односно SRPS EN ISO 13485.

5.6.4 Исправе о усаглашености – акредитовани провајдери за испитивање оспособљености

Извештаји о испитивању оспособљености који садрже резултате вредновања перформанси учесника по правилу садрже и симбол акредитације.

Провајдер за испитивање оспособљености симбол акредитације не може стављати на узорак или артефакт који се користи у поступку спровођења испитивања оспособљености.

5.7 Други документи и медији за промоцију

Под другим документима и медијима за промоцију, у смислу ових Правила, се подразумевају: документа ТОУ за кореспонденцију са њиховим клијентима (укључујући и понуде), веб странице, извештаје, техничку литературу, брошуре или рекламни/промотивни материјали или аудио-видео материјале. Под рекламним/промотивним материјалима се не подразумева приказивање симбола акредитације или комбинованих знакова на возилима, зградама или заставама.

Текст, којим се акредитовано ТОУ може позивати на акредитацију и на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума у другим документима и медијима за своју промоцију, је утврђен у тачкама 5.2 и 5.3 ових Правила.

Да би акредитовано ТОУ користило симбол акредитације или комбиноване знакове или се позивало на акредитацију, односно на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума у другим документима и медијима, бар део садржаја, на који се том приликом реферише, мора да се односи на акредитоване активности.

У другим документима и медијима акредитованог ТОУ, у чијем саставу је симбол акредитације или комбиновани ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знак или у којима се позива на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума (као и код исправа о усаглашености), не сме произилазити да АТЦ/ИЛАС сноси одговорност за тачност резултата испитивања, еталонирања или контролисања, нити да је АТЦ/ИАФ потврдио усаглашеност производа, процеса, система менаџмента или особа, нити сме произилазити да АТЦ одобрава еталонирано мерило, испитани или контролисани предмет/производ или да се наводи на помисао да је сертификовани производ одобрен од стране АТЦ-а.

Меморандум акредитованог ТОУ може да садржи симбол акредитације или позивање на акредитацију, међутим, када се он користи у комерцијалне сврхе (на пример за давање понуда), у тексту, који се наводи на њему, мора да буде јасно назначено који послови/услуге који се нуде јесу, а који нису у оквиру додељеног обима акредитације. Уколико ниједна од понуђених услуга није у оквиру додељеног обима акредитације, онда то мора бити јасно назначено.

Ако се уз допис одштампан на меморандуму ТОУ, који садржи симбол акредитације или позивање на акредитацију, прилажу исправе о усаглашености које садрже резултате оцењивања усаглашености која нису у обиму акредитације, у допису мора да се одштампа следећи текст „Није под акредитацијом“ односно „Not covered by accreditation“.

Меморандум акредитованог ТОУ не сме да садржи позивање на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума. Визит карте запослених у акредитованим ТОУ не смеју да садрже симбол акредитације, знак ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА, позивање на акредитацију или на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума.

Комбиновани ИАФ МЛА знак акредитована ТОУ, која имају потписане уговоре о лиценци за њихово коришћење, могу користити, осим у исправама о усаглашености, и у другим документима и медијима за промоцију као што су: меморандуми, понуде, брошуре, рекламни/промотивни материјали или веб страница.

Комбиновани ИЛАС МРА знак акредитована ТООУ, чија су права на коришћење комбинованог ИЛАС МРА знака, као и обавезе које из тог права проистичу, дефинисана овим Правилима, могу користити, осим у исправама о усаглашености, и у другим документима и медијима за промоцију као што су: меморандуми, заглавље факсова, коверте, брошуре, банери, постери, билтени и годишњи извештаји, понуде, презентације, саопштења, рекламе, честитке, шаблонски потпис у електронској пошти и веб странице.

Коришћење симбола акредитације, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакова, позивање на акредитацију или позивање на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума у документима или местима који нису поменути у овим Правилима, АТЦ неће спречавати, под условом да су она у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17011 и да је такво коришћење одобрено од стране АТЦ-а на захтев акредитованог ТООУ.

5.8 Корисници услуга акредитованих ТООУ

У складу са условима ових Правила, датим у тачки 5.5, акредитовано контролно тело, акредитована лабораторија, акредитовано сертификационо тело за сертификацију особа и акредитовани провајдер за испитивање оспособљености не сме да овласти кориснике својих услуга да користе симбол акредитације нити комбиноване знакове нити да се позивају на акредитацију нити на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума.

За разлику од претходног става, акредитована сертификациона тела за сертификацију система менаџмента могу организацији, коју су сертифицивали, дати право на истицање симбола акредитације или позивање на акредитацију искључиво у комбинацији са знаком сертификације и то само за акредитоване сертифициване активности и акредитована сертификациона тела за сертификацију производа могу организацији, чији су производ сертифицивали, дати право на истицање симбола акредитације или позивање на акредитацију на сертифициваним производима, њиховој амбалажи, односно паковању, искључиво у комбинацији са знаком сертификације.

Комбинација симбола акредитације и знака сертификације се може штампати у каталозима, проспектима и другим рекламним и канцеларијским материјалима, само ако се они односе на производ/систем менаџмента који је сертифициван под акредитацијом од стране АТЦ-а.

Акредитовано сертификационо тело за сертификацију система менаџмента је у обавези да осигура да организација, којој је оно доделило серификацију, не истиче знак сертификације нити симбол акредитације на свом производу, односно његовом паковању и/или амбалажи.

Акредитовано сертификационо тело за сертификацију производа/система менаџмента мора да осигура правилну употребу симбола акредитације или позивања на акредитацију од стране организације, која је носилац права коришћења знака сертификације, применом одговарајуће процедуре и путем уношења одредби у међусобни уговор или споразум о коришћењу знака сертификације, а који обезбеђује да: (1) носилац права коришћења знака сертификације не истиче симбол акредитације независно од знака сертификације и (2) се симбол акредитације не користи на начин који би могао да доведе у заблуду, односно на основу кога би се могло протумачити да је производ/систем менаџмента сертифициван или одобрен од стране АТЦ-а.

6. НЕПОШТОВАЊЕ ПРАВИЛА И ЗЛОУПОТРЕБЕ

У случају да акредитовано ТООУ истиче симбол акредитације, комбиноване ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА знакове, позива се на акредитацију, издату од стране АТЦ-а, или на статус АТЦ-а као потписника ЕА МЛА, ИЛАС МРА и/или ИАФ МЛА споразума на начин који је у супротности са овим правилима, АТЦ ће предузети одговарајуће мере.

У зависности од тежине **прекршаја мере** могу да буду:

АТС

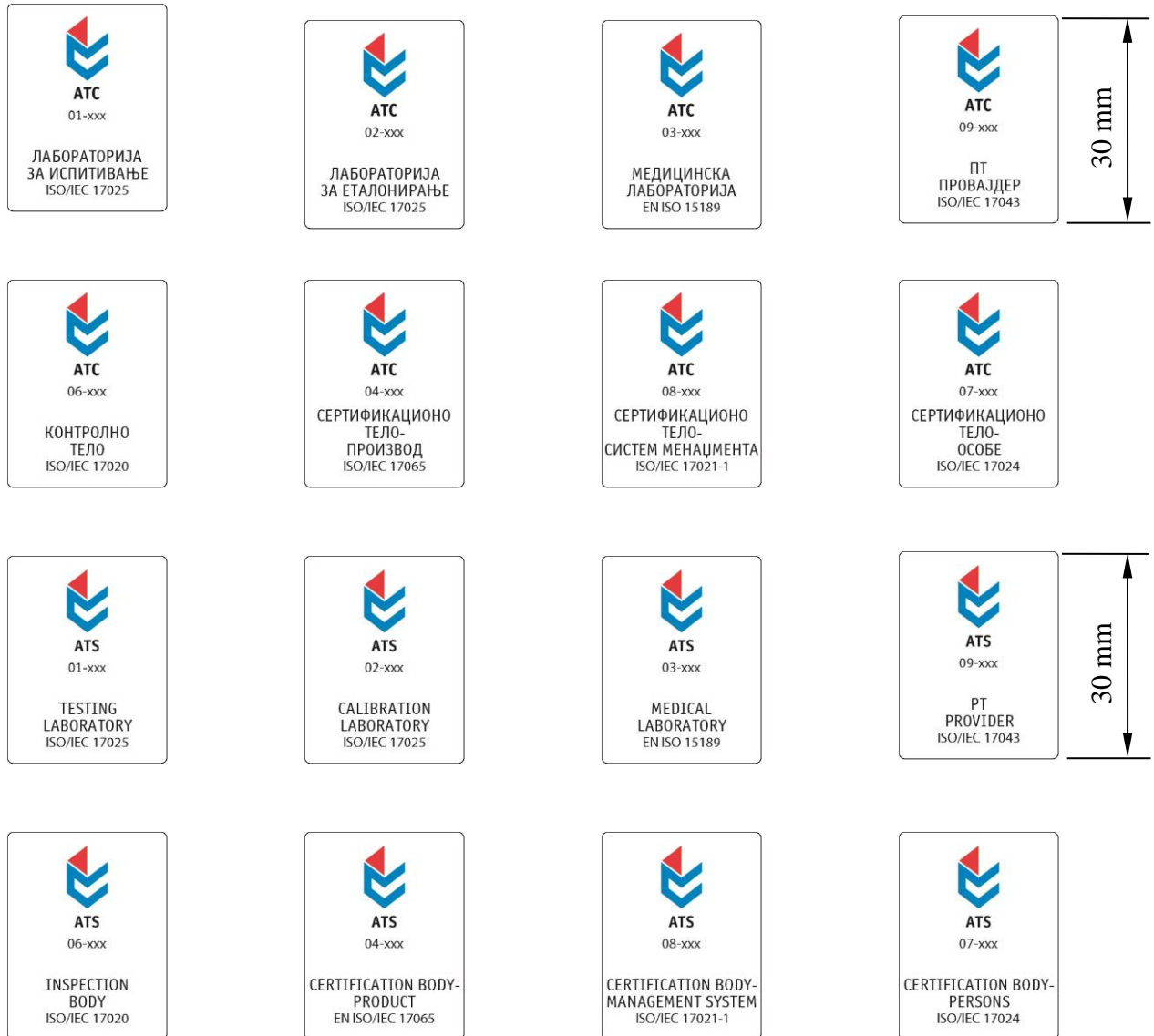
1. захтев да ТОУ предузме потребне корективне мере да би отклонило неправилности,
2. спровођење ванредног оцењивања ТОУ ради утврђивања чињеничног стања и давања предлога одлука АТС-у, што може да укључи суспензију или повлачење акредитације,
3. објављивање прекршаја – неправилности на сајту АТС-а (www.ats.rs),
4. друга правна мера у зависности од прекршаја – неправилности.

У случају противзаконитог и неовлашћеног коришћења симбола акредитације или позивања на акредитацију, односно комбинованих ИЛАС МРА и ИАФ МЛА знакова, било ког правног или физичког лица, укључујући и ТОУ којима је акредитација повучена, АТС ће покренути поступак за заштиту својих права у складу са одговарајућим законом.

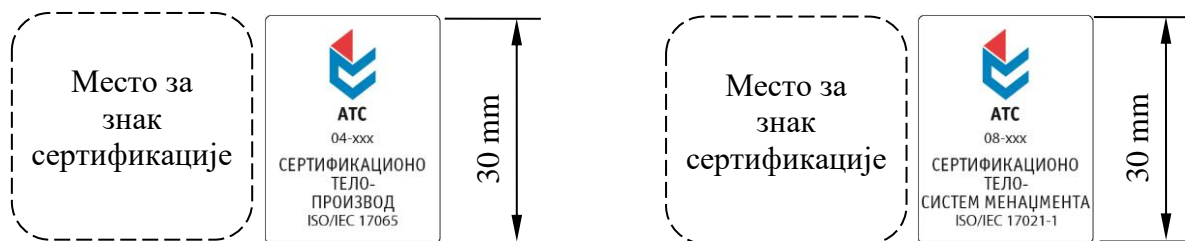
ПРИЛОГ 1: Варијанте симбола акредитације и комбинованих ИLАС МRА и IAF МRА знакова

Слика 1:

Верзије симбола акредитације које користе акредитована тела за оцењивање усаглашености

Слика 2: Верзије симбола акредитације које користе носиоци права на знак сертификације добијеног од акредитованог сертификационог тела

Може се истаћи на производу

Не сме се истицати на производу

Слика 3: Комбиновани ИЛАС МРА и ИАФ МЛА знакови

